

Danielin kirja – sataseitsemänkymmentäneljä

Profeetallisia oivalluksia ja jumalallisia ilmestyksiä: Danielin näyn ja sen viimeisten päivien merkityksen ymmärtäminen

Jeff Pippenger
2024-04-04

Kun käsittelemme kolmatta sijaissotaa, jota jakeet kolmestatoista viiteentoista edustavat, muistutamme itseämme siitä, mikä on johtanut näihin jakeisiin. Kymmenennessä luvussa Daniel saa viimeisen näkönsä, ja samalla hänet osoitetaan ymmärtäväksi sekä sisäiset että ulkoiset profeetalliset näyt. Heprean sana ”dabar”, joka merkitsee ”sanaa”, on käännetty sanalla ”asia”. Yhdeksännessä luvussa, kun Gabriel tuli saattamaan Danielin ymmärtämään kahdentuhannen kolmensadan päivän näyn, heprean sana ”dabar” käännettiin sanalla ”asia”.

Niin, kun minä vielä puhuin rukouksessa, tuli mies Gabriel, jonka olin nähnyt näyssä alussa, lentäen kiiruusti, ja kosketti minua ehtoouhrin aikana. Ja hän opetti minua, puhui kanssani ja sanoi: Daniel, minä olen nyt tullut antamaan sinulle taitoa ja ymmärrystä. Sinun anomustesi alussa lähti sana, ja minä olen tullut ilmoittamaan sen sinulle; sillä sinä olet sangen rakastettu. Ymmärrä siis sana ja tarkkaa näkyä. Daniel 9:21–23.

Kun Gabriel kehotti Danielia ”ymmärtämään asian ja tarkkaamaan näkyä”, heprean sana ”biyn” käännettiin sekä sanalla ”ymmärtää” että myös sanalla ”tarkata”. Sana merkitsee mentaalista erottamista. Gabriel ilmoitti Danielille, että hänen tuli tehdä mentaalinen ero ”dabarin”, joka on käännetty sanalla ”asia”, ja ”marehin”, joka on käännetty sanalla ”näky”, välillä. Jotta Daniel ymmärtäisi sen selityksen, jonka Gabriel antoi hänelle kaksituhatta kolmensadan vuoden profetiaa koskien, hänen tuli tunnistaa se ero, joka on profeetallisen näyn, jota ”asia” edustaa, ja profeetallisen ”mareh”-näyn välillä. ”Asia”, joka on ”dabar”, merkityksessä sana, edustaa profetian ulkoista linjaa, ja ”mareh”-näky edustaa profetian sisäistä linjaa.

Danielin kymmenennessä luvussa ensimmäinen totuus, joka profetian tutkijalle paljastetaan, on se, että Daniel edustaa Jumalan kansaa viimeisinä päivinä, joka ymmärtää sekä profetian sisäiset että ulkoiset linjat.

Persian kuninkaan Kooreksen kolmantena hallitusvuotena ilmoitettiin Danielille, jonka nimeksi oli annettu Beltassar, eräs asia; ja se asia oli tosi, mutta määrätty aika oli pitkä. Ja hän ymmärsi asian, ja hänellä oli ymmärrys näystä. Daniel 10:1.

”Asia” on heprean sana ”dabar”, ja ”näky” on ”mareh”-näky. Profeettana Daniel edustaa Jumalan viimeisten päivien kansaa, jonka täydellinen täyttymys on sataneljäkymmentäneljätuhatta. Kyyroksen kolmas vuosi sijoittaa Danielin siihen uudistuslinjaan, joka alkoi lopun aikana vuonna 1989. ”Noina päivinä”, jotka edustavat historianjaksoa vuodesta 1989 pian tulevaan sunnuntailakiin Yhdysvalloissa, Daniel suri kolme viikkoa. Sataneljäkymmentäneljän tuhannen uudistuslinjassa suruaika merkitsee niitä kolmea ja puolta päivää, jolloin Ilmestyskirjan luvun yksitoista kaksi todistajaa ovat kuolleina kadulla. Tuon suuren kaupungin katu, Sodoman ja

Egyptin, jossa myös meidän Herramme ristiinnaulittiin, on myös Hesekielin laakso täynnä kuivia, kuolleita luita.

Luvussa kymmenen Daniel muutetaan Kristuksen kuvan kaltaiseksi, ja häntä kosketetaan kolme kertaa ennen kuin Gabriel tulkitsee näyn, jonka Daniel näki. Näky sai aikaan eron kahden jumalanpalvelijoiden luokan välille. Iankaikkinen evankeliumi synnyttää aina kaksi jumalanpalvelijoiden luokkaa. Daniel edusti sitä jumalanpalvelijoiden luokkaa, jota kuvataan sadaksineljäksikymmeneksineljäksi tuhanneksi, vastakohtana sille luokalle, joka pakeni näkyä peläten.

Ennen kymmenettä lukua Gabriel tuli Danielin luo kolme kertaa selittämään näyn. Hän selitti seitsemännen ja kahdeksannen luvun näyt, jotka kuvasivat Raamatun profetian valtakuntia sekä niiden poliittisessa ilmenemismuodossa (luku seitsemän) että niiden uskonnollisessa ilmenemismuodossa (luku kahdeksan). Sitten yhdeksännessä luvussa Gabriel selitti kahdentuhannen kolmensadan vuoden profetian. Kymmenennessä luvussa Gabriel saapuu saattamaan päätökseen sen selityksen, joka jäi keskeneräiseksi yhdeksännessä luvussa, sekä antamaan Danielille sen näyn selityksen, joka synnytti kaksi palvojien luokkaa. Gabriel antaa ensin Danielille yleiskatsauksen näystä jakeessa neljatoista.

Nyt minä olen tullut saattaakseni sinut ymmärtämään, mitä sinun kansallesi tapahtuu viimeisinä päivinä; sillä näky koskee vielä monia päiviä. Daniel 10:14.

Näky Kristuksesta, joka synnytti kaksi palvojien luokkaa, kuvaa sitä, mikä kohtaa Jumalan kansaa viimeisinä päivinä. Seitsemännen ja kahdeksannen luvun selitys oli selitys siitä historiasta, jota Raamatun profetian valtakuntien nousu ja kukistuminen esittivät, havainnollistettuina vuoroin petoeläimillä ja pyhäkköeläimillä. Yhdeksännen luvun selitys oli yksityiskohtainen erittely niistä eri profeetallisista ajanjaksoista, jotka sisältyivät kahdentuhannenkolmensadan vuoden profetiaan. Jollakin tavoin kirkastetun Kristuksen näky kymmenennessä luvussa esitti sitä, mikä kohtaa Jumalan kansaa viimeisinä päivinä. Ennen kuin Gabriel aloittaa historian yksityiskohtaisen esityksen, joka on kirkastetun Kristuksen näyn selitys, hän muistuttaa Danielia siitä, että hän on jo kertonut Danielille, mitä tuo selitys kuvaa.

Sitten hän sanoi: Tiedätkö, minkä tähden minä olen tullut sinun luoksesi? Ja nyt minä palaan taistelemaan Persian ruhtinasta vastaan; ja kun minä olen lähtenyt, katso, Kreikan ruhtinas tulee. Daniel 10:20.

Gabriel muistuttaa Danielia siitä, että hän oli jakeessa neljatoista sanonut Danielille tulleen saattamaan hänet ymmärtämään, mitä Jumalan kansalle on tapahtuva viimeisinä päivinä, ja hän odotti Danielin sijoittavan seuraavan profeetallisen historian esityksen tähän yhteyteen. Daniel oli ensimmäisestä päivästä alkaen, jona hän ryhtyi murehtimaan, etsinyt tästä erityistä ymmärrystä.

Niin hän sanoi minulle: Älä pelkää, Daniel; sillä ensimmäisestä päivästä asti, jona sinä panit sydämesi ymmärtämään ja nöyryyttämään itseäsi Jumalasi edessä, sinun sanasi on kuultu, ja minä olen tullut sinun sanojesi tähden. Mutta Persian valtakunnan ruhtinas vastusti minua kaksikymmentäyksi päivää; mutta katso, Miikael, yksi ensimmäisistä ruhtinaista, tuli auttamaan minua; ja minä jäin sinne Persian kuningasten luo. Daniel 10:12, 13.

Kun Danielin kolme suruviikkoa oli kulunut, hän näki Kristuksen näyn, joka oli profeetallisesti yhdenmukainen sen Kristuksen näyn kanssa, jonka Johannes Patmoksella oli nähnyt.

”Juuri Jumalan Poika itse ilmestyi Danielille. Tämä kuvaus on samankaltainen kuin se, jonka Johannes antoi, kun Kristus ilmoitettiin hänelle Patmoksen saarella. Herramme tulee nyt toisen taivaallisen sanansaattajan kanssa opettamaan Danielille, mitä oli tapahtuva viimeisinä päivinä. Tämä tieto annettiin Danielille ja kirjoitettiin innoituksesta muistiin meitä varten, joiden osaksi maailman aikojen loppu on tullut.

Maaailman Lunastajan ilmoittamat suuret totuudet ovat niitä varten, jotka etsivät totuutta niin kuin kätkeytyjä aarteita. Daniel oli iäkäs mies. Hänen elämänsä oli kulunut pakanallisen hovin viehätyksien keskellä, hänen mielensä kuormitettuna suuren valtakunnan asioilla; kuitenkin hän kääntyy syrjään kaikesta tästä nöyryyttääkseen sielunsa Jumalan edessä ja etsiäkseen tietoa Korkeimman aivoituksista. Ja vastauksena hänen anomuksiinsa taivaallisista esipihoista annettiin valoa niitä varten, joiden oli määrä elää viimeisinä päivinä. Kuinka hartaasti meidän siis tuleekaan etsiä Jumalaa, että hän avaisi ymmärryksemme käsittämään meille taivaasta tuodut totuudet.

“Minä, Daniel, yksin näin näyn; miehet, jotka olivat minun kanssani, eivät nähneet näkyä, mutta suuri vapistus valtasi heidät, niin että he pakenivat kätkeytyäkseen.... Minuun ei jäänyt voimaa; kasvojeni terveys muuttui minussa raukeudeksi, enkä säilyttänyt voimaa.’ Tällainen on oleva jokaisen todella pyhitetyn kokemus. Mitä selvemmin he näkevät Kristuksen suuruuden, kirkkauden ja täydellisyyden, sitä elävämmin he näkevät oman heikkoutensa ja epätäydellisyytensä. Heillä ei ole minkäänlaista halua vaatia itselleen synnitöntä luonnetta; se, mikä heissä itsessään on näyttänyt oikealta ja kauniilta, näyttää Kristuksen puhtauteen ja kirkkauteen verrattuna ainoastaan arvottomalta ja turmeltuvalta. Juuri silloin, kun ihmiset ovat erossa Jumalasta ja heidän näkemyksensä Kristuksesta ovat hyvin hämärät, he sanovat: ‘Minä olen synnitön; minä olen pyhitetty.’”

Sitten Gabriel ilmestyi profeetalle ja puhutteli häntä näin: ”Oi Daniel, sinä suuresti rakastettu mies, ymmärrä ne sanat, jotka minä sinulle puhun, ja nouse seisomaan; sillä sinun tykösi minut on nyt lähetetty.” Ja kun hän oli puhunut minulle tämän sanan, minä nousin vapisten seisomaan. Sitten hän sanoi minulle: ”Älä pelkää, Daniel; sillä ensimmäisestä päivästä alkaen, jona sinä panit sydämesi ymmärtämään ja nöyryyttämään itseäsi Jumalasi edessä, sinun sanasi kuultiin, ja minä olen tullut sinun sanojesi tähden.”

“Mikä suuri kunnia osoitettiin Danielille taivaan Majesteetin taholta! Hän lohduttaa vapisevaa palvelijaansa ja vakuuttaa hänelle, että hänen rukouksensa kuultiin taivaassa ja että vastauksena tuohon hartaaseen anomukseen enkeli Gabriel lähetettiin vaikuttamaan Persian kuninkaan sydämeen. Hallitsija oli vastustanut Jumalan Hengen vaikutelmia niiden kolmen viikon ajan, jolloin Daniel paastosi ja rukoili, mutta taivaan Ruhtinas, ylienkeli Miikael, lähetettiin kääntämään itsepäisen kuninkaan sydän ryhtymään johonkin ratkaisevaan toimeen vastatakseen Danielin rukoukseen.”

”Ja kun hän puhui minulle sellaisia sanoja, minä käänsin kasvoni maahan päin ja mykistyin. Ja katso, joku, ihmislapsia muistuttava olento, kosketti huuliani.... Ja sanoi: Älä pelkää, sinä

sangen rakastettu mies; rauha olkoon sinulle. Ole luja, ole luja. Ja hänen puhuessaan minulle minä vahvistuin ja sanoin: Puhukoon herrani, sillä sinä olet vahvistanut minua.” Niin suuri oli Danielille ilmoitettu jumalallinen kirkkaus, ettei hän voinut kestää sen näkemistä. Silloin taivaan sanansaattaja verhosi läsnäolonsa kirkkauden ja ilmestyi profeetalle ”ihmislapsia muistuttavana olentona”. Jumalallisella voimallaan hän vahvisti tätä nuhteetonta ja uskollista miestä kuulemaan hänelle Jumalalta lähetetyn sanoman.

”Daniel oli Korkeimman omistautunut palvelija. Hänen pitkä elämänsä oli täynnä jalot palvelusteot hänen Herransa hyväksi. Hänen luonteensa puhtaus ja horjumaton uskollisuutensa ovat verrattavissa ainoastaan hänen sydämensä nöyryyteen ja hänen katumukseensa Jumalan edessä. Toistamme: Danielin elämä on innoitettu esimerkki todellisesta pyhityksestä.” Review and Herald, February 8, 1881.

Danielin kokemus kymmenennessä luvussa edustaa Jumalan kansaa viimeisinä päivinä, joka Danielin ja Johanneksen tavoin ymmärtää Jeesuksen Kristuksen ilmestyksen. Avain Danielin sijoittamiseen siihen profeetalliseen historiaan, jossa hänen kokemuksensa sijaitsee, perustuu siihen tosiasiaan, että hän oli murheessaan ja että Mikael lähetettiin kahdenkymmenen yhden päivän päätyttyä. Ensimmäisessä jakeessa Daniel kirjoittaa, että hänellä oli ymmärrys sekä profetian sisäisestä että ulkoisesta näystä. Ennen kahdenkymmenen yhden päivän aikaa Danielilla oli epätäydellinen ymmärrys näistä kahdesta näystä, mutta Gabrielin selityksen myötä Daniel käsittää täysin ”asian” ja ”näyn” toisistaan erillisinä ilmestyksinä.

”Kun seitsemänkymmenen vuoden vankeuden päättymisen aika lähestyi, Danielin mieli kiintyi syvästi Jeremian profetioihin. Hän näki, että aika oli käsillä, jolloin Jumala antaisi valitulle kansalleen jälleen koetuksen; ja paastoten, nöyrytyen ja rukoillen hän anoi Taivaan Jumalaa Israelin puolesta näillä sanoilla: ’Oi Herra, suuri ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja laupeuden niille, jotka sinua rakastavat, ja niille, jotka pitävät sinun käskysi’; me olemme tehneet syntiä ja tehneet vääryyttä ja menetelleet jumalattomasti ja kapinoineet, poiketen sinun käskyistäsi ja sinun tuomioistasi; emmekä ole kuulleet sinun palvelijoitasi profeettoja, jotka puhuivat sinun nimessäsi meidän kuninkaillemme, meidän ruhtinaillemme ja meidän isillemme sekä kaikelle maan kansalle.”

”Huomatkaa nämä sanat. Daniel ei julista omaa uskollisuuttaan Herran edessä. Sen sijaan, että hän väittäisi olevansa puhdas ja pyhä, hän samastaa itsensä Israelin todella syntisiin. Viisaus, jonka Jumala oli hänelle antanut, oli yhtä paljon maailman viisaiden viisautta korkeampi kuin taivaan korkeudessa keskipäivällä loistavan auringon valo on himmeimmän tähden valoa kirkkaampi. Kuitenkin tarkatkaa rukousta tämän taivaan niin suuresti suosiman miehen huulilta. Syvässä nöyrytyksessä, kyynelin ja sydämen murtumisella hän anoo itsensä ja kansansa puolesta. Hän avaa sielunsa Jumalan edessä tunnustaen oman alhaisuutensa ja tunnustaen Herran suuruuden ja majesteetin.

”Mikä vilpittömyys ja palavuus luonnehtivatkaan hänen rukouksiaan! Hän tulee yhä lähemmäksi ja lähemmäksi Jumalaa. Uskon käsi ojentuu ylöspäin tarttuakseen Korkeimman pettäviin lupauksiin. Hänen sielunsa kamppailee tuskassa. Ja hänellä on todistus siitä, että hänen rukouksensa on kuultu. Hän tuntee, että voitto on hänen. Jos me kansana rukoilisimme niin kuin Daniel rukoili ja kamppailisimme niin kuin hän kamppaili, nöyryyttäen sielumme

Jumalan edessä, saisimme kokea rukouksiimme yhtä selviä vastauksia kuin Daniel sai. Kuulkaa, kuinka hän ajaa asiaansa taivaan hovissa.”

“Oi minun Jumalani, kallista korvasi ja kuule; avaa silmäsi ja katso meidän hävitystämme ja kaupunkia, joka on kutsuttu sinun nimelläsi; sillä me emme tuo rukouksiamme sinun eteesi omaan vanhurskauteemme vedoten, vaan sinun suuren laupeutesi tähden. Herra, kuule; Herra, anna anteeksi; Herra, ota varteen ja tee; älä viivytä, itsesi tähden, oi minun Jumalani; sillä sinun kaupunkiasi ja sinun kansaasi kutsutaan sinun nimelläsi. Ja kun minä vielä puhuin ja rukoilin ja tunnustin syntiäni ja kansani syntiä, ... silloin mies Gabriel, jonka olin nähnyt näyssä alussa, lensi kiitäen ja kosketti minua iltauhrin aikaan.”

Kun Danielin rukous kohoo, enkeli Gabriel syöksyy alas taivaallisista esikartanoista ilmoittamaan hänelle, että hänen anomisensa on kuultu ja siihen on vastattu. Tämä mahtava enkeli on lähetetty antamaan hänelle taitoa ja ymmärrystä — avaamaan hänen eteensä tulevien aikakausien salaisuudet. Näin Daniel, pyrkiessään hartaasti tuntemaan ja ymmärtämään totuuden, saatettiin yhteyteen taivaan valtuutetun sanansaattajan kanssa.

Jumalan mies rukoili, ei saadakseen hetkellistä onnellista tunnetta, vaan saadakseen tuntemuksen jumalallisesta tahdosta. Ja tätä tuntemusta hän ei toivonut ainoastaan itselleen, vaan kansalleen. Hänen suuri taakkansa oli Israel, joka ei tarkimmassa merkityksessä pitänyt Jumalan lakia. Hän myöntää, että kaikki heidän onnettomuutensa ovat tulleet heidän osakseen tuon pyhän lain rikkomisen seurauksena. Hän sanoo: ”Me olemme tehneet syntiä, me olemme tehneet väärin.... Syntiemme tähden ja isiemme pahojen tekojen tähden Jerusalem ja sinun kansasi ovat joutuneet häväistykseksi kaikkien niiden silmissä, jotka ovat meidän ympärillämme.” He olivat menettäneet erikoisen, pyhän luonteensa Jumalan valittuna kansana. ”Nyt siis, oi meidän Jumalamme, kuule palvelijasi rukous ja hänen anomisensa, ja anna kasvojesi loistaa pyhäköllesi, joka on autio.” Danielin sydän kääntyy palavassa ikävässä Jumalan autioitunutta pyhäkköä kohti. Hän tietää, että sen menestys voidaan palauttaa ainoastaan siten, että Israel katu rikkomuksensa Jumalan lakia vastaan ja tulee nöyryksi, uskolliseksi ja kuuliaiseksi.

Vastauksena hänen rukoukseensa Daniel sai ei ainoastaan sitä valoa ja totuutta, jota hän ja hänen kansansa eniten tarvitsivat, vaan myös näkymän tulevaisuuden suuriin tapahtumiin aina maailman Lunastajan tulemukseen saakka. Ne, jotka väittävät olevansa pyhitettyjä, vaikka heillä ei ole halua tutkia Kirjoituksia tai kamppailla Jumalan kanssa rukouksessa saadakseen selvemmän ymmärryksen Raamatun totuudesta, eivät tiedä, mitä todellinen pyhitys on.

Kaikki, jotka sydämessään uskovat Jumalan sanan, janoavat ja ikävöivät hänen tahtonsa tuntemista. Jumala on totuuden lähde. Hän valaisee pimentyneen ymmärryksen ja antaa ihmismielelle voiman käsittää ja ymmärtää ne totuudet, jotka hän on ilmoittanut.

”Daniel puhui Jumalan kanssa. Taivas avautui hänen edessään. Mutta hänelle suodut korkeat kunnianosoitukset olivat nöyryytyksen ja vakavan etsimisen tulosta. Hän ei ajatellut, niin kuin monet nykyään ajattelevat, ettei sillä ole merkitystä, mitä uskomme, kunhan vain olemme rehellisiä ja rakastamme Jeesusta. Todellinen rakkaus Jeesukseen johtaa mitä läheisimpään ja vakavimpaan tutkimiseen sen selvittämiseksi, mikä on totuus. Kristus rukoili, että hänen

opetuslapsensa pyhitettäisiin totuuden kautta. Se, joka on liian valttu ryhtyä totuuden huolelliseen, rukoukselliseen etsimiseen, jätetään vastaanottamaan eksytyksiä, jotka koituvat hänen sielunsa turmioksi.

”Gabrielin vierailun aikana profeetta Daniel ei kyennyt vastaanottamaan lisäopetusta; mutta muutamia vuosia myöhemmin, haluten saada tietää enemmän asioista, joita ei ollut vielä täysin selitetty, hän ryhtyi jälleen etsimään valoa ja viisautta Jumalalta. ”Siihen aikaan minä, Daniel, olin murheellisena kolme täyttä viikkoa. Herkullista leipää en syönyt, lihaa eikä viiniä tullut suuhuni, enkä minä voidellut itseäni lainkaan.... Sitten minä nostin silmäni ja katselin, ja katso, siinä oli eräs pellavavaatteisiin puettu mies, jonka kupeet oli vyötetty Uufasin hienolla kullalla. Ja hänen ruumiinsa oli kuin krysoliitti, hänen kasvonsa olivat kuin salaman näköiset, hänen silmänsä kuin tulisoihdut, hänen käsivartensa ja jalkansa väriltään kuin kiiltävä vaski, ja hänen sanojensa ääni kuin kansanjoukon pauhu.”

Ei kukaan vähäisempi persoonallisuus kuin Jumalan Poika ilmestyi Danielille. Tämä kuvaus on samanlainen kuin se, jonka Johannes antoi, kun Kristus ilmoitettiin hänelle Patmoksen saarella. Herramme tulee nyt yhdessä toisen taivaallisen sanansaattajan kanssa opettamaan Danielille, mitä oli tapahtuva viimeisinä päivinä. Tämä tieto annettiin Danielille ja kirjoitettiin innoituksen vaikutuksesta meille, joiden osaksi maailman aikakausien loppu on tullut.”
Review and Herald, 8. helmikuuta 1881.

Tulkinta, jonka Gabriel, ”taivaan valtuutettu sanansaattaja”, oli tuomassa Danielille, oli sen tulkinnan loppuunsaattaminen, jonka hän oli alkanut antaa Danielille yhdeksännessä luvussa. Menetelmä ”rivi rivin päälle” edellyttää, että asetamme sekä yhdeksännen että kymmenennen luvun tulkinnan ja niihin liittyvät olosuhteet rinnakkain, jotta voisimme oikein jakaa profeettallisen kuvauksen. Juuri tässä tulkinnassa Ulai- ja Hiddekel-jokien näyt liittyvät yhteen.

Daniel oli ymmärtänyt Jeremian ja Mooseksen kirjoista, että Jumalan kansan vapautus oli lähellä. Näin tehdessään Daniel edustaa viimeisten päivien Jumalan kansaa, joka ymmärtää, että Jumalan kansan lopullinen vapautus on lähellä. Tuo viimeisten päivien kansa tulee tunnistamaan, että se on ollut hengellisesti hajallaan, mitä kuvaa Daniel, joka oli hajotettu Babylonin seitsemänkymmenen vuoden pakkosiirtolaisuuden orjuuteen. Sitten he ymmärtävät, että heidän, Danielin tavoin, täytyy ilmentää hajallaan olevan tilansa johdosta sellaista vastausta, joka on sopusoinnussa sen parannuskeinon kanssa, jota 3. Mooseksen kirjan kahdenkymmenennessä kuudennessa luvussa mainitut ”seitsemän aikaa” edustavat.

Kun Danielin edustama nöyryyden kokemus, jota 3. Mooseksen kirjan kahdennessäkymmenennessä kuudennessa luvussa esitetty lääke vaatii, ilmenee viimeisinä päivinä, Jumalan viimeisten päivien kansa on silloin surrut tietyn ajanjakson. Tuo ajanjakso päättyy, kun ylienkele Miikael astuu alas.

हम इस अध्ययन को अगले लेख में जारी रखेंगे।

Ja te hukutte pakanakansojen sekaan, ja vihollistenne maa syö teidät. Ja ne teistä, jotka jäävät jäljelle, nääntyvät pois pahuutensa tähden vihollistensa maissa; myös isiensä pahojen tekojen tähden he nääntyvät pois heidän kanssaan. Mutta jos he tunnustavat pahuutensa ja isiensä

pahuuden, rikkomuksensa, jolla he ovat rikkoneet minua vastaan, ja myös sen, että he ovat vaeltaneet minua vastaan, ja että minäkin olen vaeltanut heitä vastaan ja vienyt heidät heidän vihollistensa maahan — jos silloin heidän ympärileikkaamaton sydämensä nöyrtyy ja he silloin suostuvat kantamaan pahuutensa rangaistuksen — silloin minä muistan liittoni Jaakobin kanssa, ja myös liittoni Iisakin kanssa, ja myös liittoni Aabrahamin kanssa minä muistan; ja minä muistan maan. Mutta maa jää heiltä autioksi ja saa nauttia sapateistaan, kun se makaa autiona ilman heitä; ja heidän on suostuttava kantamaan pahuutensa rangaistus, koska, juuri koska, he hylkäsivät minun oikeuteni ja heidän sielunsa inhosi minun säädöksiäni. Mutta kaikesta tästä huolimatta, kun he ovat vihollistensa maassa, minä en heitä hylkää enkä heitä inhoa, niin että hävittäisin heidät perin pohjin ja rikkoisin liittoni heidän kanssaan; sillä minä olen Herra, heidän Jumalansa. Vaan minä muistan heidän tähtensä liiton heidän esi-isänsä kanssa, jotka minä vein pois Egyptin maasta pakanakansojen nähden, ollakseni heidän Jumalansa: minä olen Herra. 3. Mooseksen kirja 26:38–45.